

شناسه	مقررات-رویه های اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۴/۰۶/۱۲
عنوان موضوع	بررسی و تبادل نظر پیرامون منشور ملی شکوفایی تولید: اقدامات راهبردی - بسته جامع سیاستی و عملیاتی در حمایت تولید ملی (گام مشترک دولت و بخش خصوصی برای شکوفایی تولید با ابتکار استان سمنان) - نقدپنکی و تأمین مالی زنجیره‌ای تأمین (Supply Chain Finance - SCF)		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای اتاق بازرگانی استان سمنان		
شرح موضوع	منشور ملی شکوفایی تولید برگرفته از مواد قانونی برنامه‌های توسعه‌ای کشور است و هدف آن ایجاد تحول در فضای کسب‌وکار، افزایش بهره‌وری و اصلاح محیط اقتصادی کشور می‌باشد. این منشور با توجه به فشارهای ناشی از تحریم، ضعف قوانین و ساختار اجرایی، و چالش‌های تأمین مالی شکل گرفته است و تلاش دارد با مدل‌های اجرایی و قابل اندازه‌گیری، بهبود ملموسی در تولید و صادرات ایجاد کند. این منشور بر ضرورت اصلاح هم‌زمان قوانین، نظام بانکی، گمرک و بهره‌وری تأکید دارد. بدون ایجاد ساختار اجرایی شفاف و انگیزه‌بخش، اهداف این منشور در حد شعار باقی می‌ماند. همکاری فعال دولت و بخش خصوصی، به‌کارگیری ابزارهای نوین مالی و تجاری، و تمرکز بر بخش‌های کلیدی تولید، مسیر اصلی برای موفقیت این منشور است. <u>سند اقدام - نقدپنکی و تأمین مالی زنجیره‌ای تأمین (Supply Chain Finance - SCF)</u> ۱- متن قانون و احکام مورد نظر • ماده ۳ قانون برنامه هفتم توسعه- دولت مکلف است برنامه تأمین مالی رشد اقتصادی ۸ درصدی را از مسیرهای متنوع (بانک، بازار سرمایه، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و ...) تدوین و اجرا نماید. • ماده ۷- کنترل رشد نقدپنکی و اصلاح نظام بانکی برای هدایت منابع به سمت تولید. • ماده ۴۷- حمایت از بخش صنعت و معدن، تأمین مالی بنگاه‌های تولیدی و تکمیل زنجیره ارزش. • ماده ۲۶ و ۲۷- بهبود نظام مالیاتی و کاهش فشار بر واحدهای تولیدی برای آزادسازی سرمایه در گردش. این مواد نشان می‌دهد که قانون برنامه هفتم مسیرهای نوین تأمین مالی و اصلاح جریان نقدپنکی را به‌عنوان ابزار اصلی تحقق رشد اقتصادی پیش‌بینی کرده است. ۲- بیان مسئله • بنگاه‌های تولیدی کشور با کمبود سرمایه در گردش روبه‌رو هستند. • نرخ تسهیلات بانکی (۲۴٪-۳۹٪) برای تولیدکنندگان به‌ویژه در شرایط رکود و تحریم، غیرقابل تحمل است. • بدهی‌های زنجیره‌ای (کارخانه به تأمین‌کننده، تأمین‌کننده به واردکننده، و ...) موجب قفل شدن نقدپنکی و افزایش نکول شده است. • عدم استفاده از ابزارهای نوین تأمین مالی (مانند خرید مطالبات کوتاه‌مدت شرکت توسط مؤسسات مالی، تنزیل اسناد و تأمین مالی زنجیره تأمین) باعث می‌شود بخش بزرگی از منابع بنگاه‌ها در حساب‌های دریافتنی بلوکه شود. • در شرایط تحریم، دسترسی به منابع خارجی محدود است؛ لذا باید از ظرفیت بازار سرمایه داخلی و ابزارهای اسلامی تأمین مالی زنجیره‌ای استفاده شود.		

- بنگاه‌ها ناچارند بدهی‌های زنجیره‌ای را تمدید کنند و این چرخه باعث نکول و رکود می‌شود.

۳. پیشنهاد قابل ارائه

ضرورت و اهمیت

- تأمین مالی زنجیره‌ای (SCF) یک ابزار جهانی برای حل مشکل نقدینگی در زنجیره تولید است.
- حل بحران نقدینگی بنگاه‌ها بدون ورود منابع ریالی بانک‌ها و صندوق توسعه ملی ممکن نیست.
- مدل SCF باید بر پایه تسهیلات بانکی با ضمانت صندوق توسعه ملی/ذخیره ارزی استوار شود تا نرخ تمام‌شده به‌طور معنادار کاهش یابد.
- همچنین SCF، در کنار تسهیلات بانکی، اسناد تجاری بنگاه‌ها (فاکتورها و سفارش‌ها) به اوراق مالی قابل تنزیل تبدیل می‌شوند.
- این روش ضمن کاهش هزینه تأمین مالی، چرخه تولید را پایدار نگه می‌دارد.

اقدام پیشنهادی

- راه‌اندازی سامانه تأمین مالی زنجیره‌ای SCF با محوریت بانک مرکزی و وزارت اقتصاد شامل؛
 - تنزیل فاکتور و اوراق دریافتی بنگاه‌ها در بازار سرمایه و شبکه بانکی.
 - تضمین لایه‌ای توسط بانک‌ها، صندوق توسعه ملی و شرکت‌های بزرگ (Anchor Companies).
 - استفاده از ضمانت‌نامه صندوق ضمانت صادرات و بیمه اعتباری برای پوشش ریسک نکول.
 - اتصال این سامانه به سامانه جامع تجارت برای اعتبارسنجی واقعی زنجیره‌ها.
 - امکان تخصیص بخشی از منابع ارزی صندوق توسعه به زنجیره تأمین مواد اولیه وارداتی.
 - استفاده از تسهیلات ریالی بانکی با نرخ ترجیحی ۱۸٪ برای تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌ها.

۴- متن مصوبه پیشنهادی

«شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان سمنان پیشنهاد می‌نماید: به استناد مواد (۳)، (۷) و (۴۷) قانون برنامه هفتم توسعه، بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف ۶۰ روز «سامانه ملی تأمین مالی زنجیره‌ای» را برای صنایع پیشران عملیاتی نمایند. این سامانه باید امکان تنزیل فاکتورها، تضمین چندلایه و استفاده از ابزارهای بازار سرمایه را فراهم سازد. صندوق توسعه ملی و صندوق ضمانت صادرات موظف به ارائه ضمانت و بیمه اعتباری خواهند بود. همچنین در راستای رفع بحران سرمایه در گردش سایر صنایع با محوریت شبکه بانکی و تضمین صندوق توسعه ملی تسهیلات این سامانه باید با نرخ حداکثر ۱۸٪ به سایر صنایع تخصیص یابد. نتایج اجرای این مصوبه هر شش ماه به شورای ملی گفت‌وگو گزارش شود.»

۵. مسئول اجرا

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (متولی اصلی)
- وزارت امور اقتصادی و دارایی
- سازمان بورس و اوراق بهادار
- صندوق توسعه ملی
- صندوق ضمانت صادرات ایران
- اتاق ایران (به عنوان ناظر و پیشنهاددهنده)

۶. منابع مورد نیاز

- مالی - خطوط اعتباری بانک‌ها (با خط اعتباری ویژه) ، منابع صندوق توسعه ملی برای ضمانت.
- حقوقی - مقررات بازار سرمایه برای انتشار اوراق تأمین مالی زنجیره‌ای و مصوبه شورای پول و اعتبار برای نرخ ترجیحی
- فنی - سامانه یکپارچه SCF تحت نظارت بانک مرکزی و متصل به سامانه جامع تجارت.

۷. ریسک‌ها و راهکارها

- ریسک - نکول زنجیره و عدم بازپرداخت
- راهکار - بیمه اعتباری و ضمانت چندلایه (Anchor ، بانک و صندوق توسعه ملی).
- ریسک: مقاومت بانک‌ها به دلیل کاهش درآمد تسهیلات
- راهکار: مشوق‌های مالیاتی و الزام قانونی برای مشارکت.
- ریسک: فساد یا جعل اسناد تجاری
- راهکار: اتصال مستقیم به سامانه جامع تجارت برای اصالت‌سنجی.
- ریسک - کمبود منابع در صندوق توسعه ملی
- راهکار - استفاده ترکیبی از منابع صندوق ذخیره ارزی و خط اعتباری بانک‌ها
- ریسک - انحراف منابع بانکی به سمت فعالیت‌های غیرمولد
- راهکار - تخصیص فقط به زنجیره تأمین دارای فاکتور معتبر و تأییدشده در سامانه جامع تجارت.

۸. پیوست قانونی (ارجاع)

- ماده ۳- تأمین مالی رشد اقتصادی.
- ماده ۷- کنترل نقدینگی و اصلاح نظام بانکی.
- ماده ۴۷- حمایت از صنعت و معدن.
- ماده ۲۶-۲۷- کاهش هزینه‌های مقرراتی و مالیاتی برای تولیدکنندگان.

مشکلات و ایرادات هر سند در شرح موضوع ذکر شده است.	ایرادات و مشکلات مطروحه
براساس صورتجلسه پیوست	جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی)
به استناد مواد (۳)، (۷) و (۴۷) قانون برنامه هفتم توسعه، بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف ۶۰ روز «سامانه ملی تأمین مالی زنجیره‌ای» را برای صنایع پیشران عملیاتی نمایند. این سامانه باید امکان تنزیل فاکتورها، تضمین چندلایه و استفاده از ابزارهای بازار سرمایه را فراهم سازد. صندوق توسعه ملی و صندوق ضمانت صادرات موظف به ارائه ضمانت و بیمه اعتباری خواهند بود. همچنین در راستای رفع بحران سرمایه در گردش سایر صنایع با محوریت شبکه بانکی و تضمین صندوق توسعه ملی تسهیلات این سامانه باید با نرخ حداکثر ۱۸٪ به سایر صنایع تخصیص یابد. نتایج اجرای این مصوبه هر شش ماه به شورای ملی گفت‌وگو گزارش شود.	پیشنهادهای
قانون برنامه هفتم توسعه (مواد قانونی در پیشنهادات ذکر شده است).	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه